

Advies : QuickScan Flora & Fauna Rembrandtlaan / Stadhuisplein, Veghel

Datum : 29 januari 2014
Opdrachtgever : Megaborn, Dhr. Ir. N.A. van Amstel
Projectnummer : 211x06733

Opgesteld door : Ineke Kroes

Bij ruimtelijke planvorming en ingrepen is het verplicht om een toetsing aan de natuurwetgeving uit te voeren. Middels een verkennend flora- en fauna onderzoek is een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt helder of het plan niet in strijd is met de natuurwetgeving.

Flora- en Faunawet

Door de Flora- en Faunawet wordt de bescherming van planten- en diersoorten geregeld, met als doel behoud van biodiversiteit. De wet bestaat uit een algemene zorgplicht voor alle in het wild levende inheemse soorten. Daarnaast zijn er een aantal verbodsbepalingen opgenomen die gelden voor beschermde soorten, waarbij de beschermingsgraad van de soort bepalend is voor de mate van bescherming.

Zorgplicht houdt in dat een initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade op aanwezige soorten te voorkomen, of zo veel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het voorkomen van verontrusting in kwetsbare perioden (winterslaap, voortplantingstijd en afhankelijkheid van jongen). De zorgplicht geldt overal in Nederland, voor alle planten en dieren, ook als er een vrijstelling of ontheffing is verleend.

De verbodsbepalingen gelden voor beschermde soorten en hun vaste rust- en verblijfplaatsen. Beschermde soorten zijn aangewezen in 3 tabellen, te weten: algemene beschermde soorten in Tabel 1, overige soorten in Tabel 2, en zwaar beschermde soorten in Tabel 3. Verder zijn alle vogels en hun bewoonde nesten beschermd. Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit Tabel 2 en Tabel 3, en met vogels. Voor vogels is een lijst opgesteld van jaarrond beschermde nesten, en vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor soorten uit Tabel 1 een vrijstelling voor de verbodsbepalingen.

Als er in het plangebied beschermde soorten voorkomen die niet onder de vrijstelling vallen, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen

worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze QuickScan Flora en Fauna

In de QuickScan Flora en Fauna zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en Faunawet. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 28 januari 2014 door een ecooloog van BRO een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke standplaatsen van beschermde planten en verblijfplaatsen van beschermde dieren zijn onderzocht. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare gegevens zoals provinciale natuurgegevens en verspreidingsatlassen. Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten op de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt in het centrum van Veghel, ter hoogte van de kruising Rembrandtlaan / Stadhuisplein. Het plangebied ligt aan de rand van het winkelgebied, aan een drukke doorgaande weg die langs het centrum van Veghel ligt. Aan de zuidzijde van het plangebied is een bosschage wat enigszins het karakter heeft van een klein parkje, maar wat er erg natuurlijk uit ziet. Daarachter ligt een woonwijk. Aan de noordzijde is het winkelcentrum.

De QuickScan Flora en Fauna betreft het deel van het stukje bosschage direct langs de zuidzijde van de Rembrandtlaan, ter hoogte van de kruising Rembrandtlaan / Stadhuisplein. Op het te onderzoeken gebied staan een aantal oudere eiken, een berk, wat jonge hult en er is klimop als onderbegroeiing.

De Amersfoortcoördinaten van het midden van de locatie zijn: X= 166.092, Y= 402.726.

De ligging van het plangebied is te zien in bijgevoegde afbeeldingen (Fig. 1 en 2).

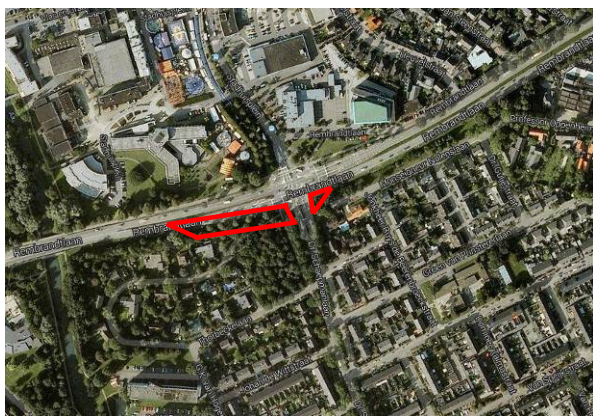

Fig. 1 Ligging van het plangebied, aangegeven met rode lijnen (bron Google Maps).

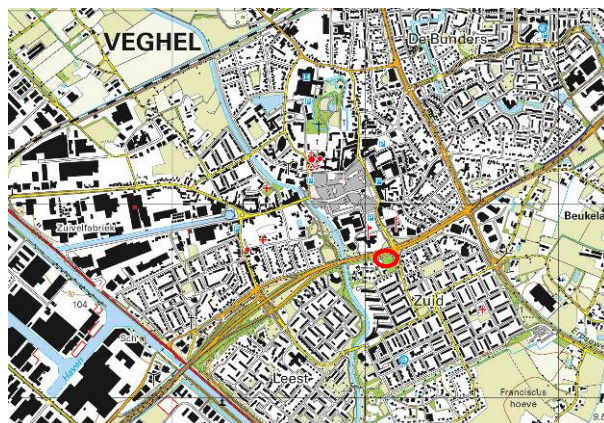

Fig. 2 Ligging van het plangebied (rood omcirkeld)

Huidige situatie

Het plangebied ligt in het centrum van Veghel, langs de doorgaande weg. De QuickScan Flora en Fauna betreft een deel van het plangebied, namelijk het stukje bosschage direct langs de zuidzijde van de Rembrandtlaan, ter hoogte van de kruising Rembrandtlaan / Stadhuisplein, zowel aan

zuidoost- als zuidwest zijde van het Stadhuisplein (zie Fig. 1). Op het te onderzoeken gebied aan de zuidwest zijde staan o.a. een aantal oudere eiken, een paar zachte berken, wat jonge hulst en er is klimop als onderbegroeiing. Tussen de bosschages en de doorgaande weg is een diepe droogstaande sloot. Het stukje aan de zuidoostzijde bestaat uit een groepje oudere eiken met voornamelijk gras als onderbegroeiing. Figuren 3 t/m 8 geven een beeld van de huidige situatie.

Fig. 3 Overzicht van het te onderzoeken deel van het plangebied, de bosschages aan de overkant van de weg. Foto genomen aan de vanaf de kruising, richting het zuidwesten.

Fig. 4 Overzicht van het te onderzoeken deel van het plangebied. Foto genomen vanaf de berm naast de locatie, richting het zuidwesten.

Fig. 5 Een op dit moment droogstaande sloot die het te onderzoeken gebied scheidt van de doorgaande weg. Foto genomen richting NO.

Fig. 6 Een tegelpad langs het te onderzoeken gebied. De ingreep zal plaatsvinden aan de rechterkant van het tegelpad. Foto genomen richting ZW.

Fig. 7 Huidige begroeiing op de plaats van de ingreep. Foto genomen vanaf het tegelpad, richting NW.

Fig. 8 Huidige begroeiing op de plaats van de ingreep. Foto genomen vanaf de Thorbeckelaan, richting NO.

Toekomstige situatie

Tussen het winkelcentrum en de doorgaande weg is een busterminal gepland, waardoor op de plaats van de bosschages, ten zuidwesten, direct bij de kruising Rembrandtlaan / Stadhuisplein, ruimte gecreëerd zal moeten worden voor verkeer en ruimte voor berging van water. Tevens zal het groepje eiken aan de zuidoostzijde moeten verdwijnen, in verband met de toekomstige verkeerssituatie.

Toetsing Flora- en Faunawet

Vaatplanten

Er zijn in het plangebied geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Het plangebied is echter onderzocht in de winter, het is om die reden niet goed mogelijk om alle aanwezige vaatplanten in het plangebied te herkennen in veld.

Er staan geen beschermde bomen of struiken. Bij het stukje bosschage aan de zuidwestzijde bestaat de onderbegroeiing voornamelijk uit klimop. Bij klimop komt regelmatig de brede wespenorchis voor (Tabel 1). Hiervoor geldt echter een vrijstelling. De sloot is droogstaand en gemaaid. De begroeiing in de sloot en rondom de bosschage bestaat uit regelmatig gemaaid gras en verder staat er wat grote brandnetel. Het is om die reden uitgesloten dat strenger beschermde vaatplanten (Tabel 2 en 3) op dit deel-plangebied staan.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is geen geschikte habitat voor de meeste grondgebonden zoogdieren. Enkele algemeen beschermde diersoorten (Tabel 1) kunnen wellicht van het gebied gebruikmaken. Het gaat daarbij om algemene soorten zoals egel, konijn, mol, huisspitsmuis, etc.

Voor de genoemde soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Sporen van strenger beschermde soorten (Tabel 2 en 3) zijn op de locatie niet aangetroffen en worden niet verwacht voor te komen binnen het plangebied.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. De omgeving van het plangebied leent zich voor vleermuizen.

Op het plangebied zelf, en in de directe omgeving van het plangebied zijn dikke bomen aanwezig (>3 dm). In meerdere bomen zijn holtes aangetroffen, die zouden kunnen dienen als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen.

Er zijn opgaande gewassen (>1.50 m) en dunne bomen op, en in de directe omgeving van het plangebied, die zouden kunnen dienen als foerageergebied en/of vliegroute.

Er is geen open water op en in de directe omgeving van het plangebied en er is geen sprake van een open gebied (>1 ha) in de directe omgeving.

Er zijn geen gebouwen op de locatie aanwezig die mogelijk van belang kunnen zijn voor vleermuizen. Vaste rust- of verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zijn uitgesloten op dit deel-plangebied.

Gezien het feit dat er dikke bomen met holtes op de locatie aanwezig zijn, en er veel opgaand groen in de directe omgeving is, dus foerageermogelijkheden en potentiële vliegroutes, kan het voorkomen van boombewonende vleermuizen niet worden uitgesloten. Daarnaast kunnen ge-

bouwbewonende vleermuizen uit de omgeving, vanuit de woonwijk, mogelijk foerageren in dit gebied.

Vogels

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten het broedseizoen. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied diverse vogels waargenomen, zoals houtduif, merel, ekster, roodborstje, koolmees en huis-mus. Ook zijn meerdere nesten in de bomen aangetroffen. Het gebied lijkt een gunstige plaats voor zangvogels. Er zijn echter geen jaar rond beschermde nesten aangetroffen.

Effectenbeoordeling

Op de 'Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Hiertoe behoren ook de nesten van de waargenomen vogels.

Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaar rond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats vinden dient het aanwezige groen vooraf en tijdens de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te zijn voor broedende vogels. Dit kan door het verwijderen van de aanwezige struiken en bomen voorafgaand aan het broedseizoen.

Vissen, amfibieën en reptielen

Op het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De sloot die het deel-plangebied scheidt van de weg, staat momenteel droog. Het is uitgesloten dat strenger beschermde vissen (Tabel 2 en 3) hier hun habitat hebben.

Het groen in het deel-plangebied kan deel uitmaken van het landhabitat van amfibieën, zoals de gewone pad (Tabel 1). Hiervoor geldt een vrijstelling voor "Ruimtelijke Ontwikkeling". Het voorkomen van strenger beschermde amfibie- en reptielsoorten (Tabel 2 en 3) is op basis van habitat-voorkeur en verspreidingsgegevens redelijkerwijs uit te sluiten.

Conclusie en aanbevelingen

- De aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen kan niet worden uitgesloten, gezien het feit dat er in de bomen op het deel-plangebied meerdere holtes zijn aangetroffen. Ook kan het deel-plangebied deel uitmaken van foerageergebied en/of vliegroute van vleermuizen. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren naar vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in het deel-plangebied. Verder is het noodzakelijk om in kaart te brengen in hoeverre het gebied fungeert als essentieel foerageergebied en/of vliegroute voor vleermuizen.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn echter geen specifieke maatregelen nodig voor vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vogels, vissen, reptielen of amfibieën.

- Over het algemeen zijn nesten van de meeste soorten vogels uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Door de werkzaamheden buiten de broedperiode (half maart- half juli) uit te voeren, wordt het risico op overtreding van de Flora- en Faunawet voor deze vogelsoorten sterk verminderd. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. Hiervoor hoeven dus geen bijzondere maatregelen worden getroffen.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden dient het aanwezige groen vooraf ongeschikt gemaakt te zijn voor broedende vogels. Dit kan door het verwijderen van de aanwezige struiken en bomen, voorafgaand aan het broedseizoen.